

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. április 14.

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 30. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyíltterek díja előre fizetendő.

A felekezeti tanárok fizetésrendezése.

Minden pálya szép és magas, de csak addig, amíg azon a pályán működők lelkiismeretesen töltik be hivatásukat, pontosan felelnek meg kötelességüknek.

Minden pálya mellett azonban, az ideális célt véve tekintetbe, talán legszebb a tanítással foglalkozó egyének pályája. S mégis egy régi közmondás azt tartja, hogy akit az Istenek gyűlölnék, azt tanítóvá teszik.

És ebben is van némi igazság. Mert igaz, hogy fölemelő dolog nemzedékeket nevelni a hazának, de csak akkor, ha a tanítással foglalkozó egyéneknek a különben sok kellemetlenséggel járó, egészséget megrongáló pályán nem kell az anyagiakkal küzdeniük. Az anyagiakkal való küzdelem aztán nem egyszer a szép, ideális célt is, melynek pedig minden tanító és tanár szeme előtt kell lebegnie, háttérbe szorítja.

Ezért hirdeti Schneller István a kolozsvári tudomány egyetem nagyhirű pedagógusa, hogy a tanári pályára a vagyonos osztály fiainak kellene mennie, akik, nem küzdve az anyagiakkal, szabadon képezhetnék magukat az összes tudomány ágakban. De bizony nálunk még ez ideig úgy a tanítói, mint a tanári pályára a szegényebb sorsú fiúk szoktak menni, akiknek nemcsak a képezdén, az egyetemen, de kilépve az életbe is anyagi gondokkal kell küzdeniük.

Nem beszélünk itt az állami tanárokról, mert hiszen ezeknek kedvezőbb a helyzetük, hanem értjük a felekezeti tanárokat és tanítókat, kik bizony az államiakénál jóval silányabb viszonyok között élnek.

Ugyanazt tanítják, mit az államiak, ugyan úgy szolgálják a hazát, mint azok, mégis mily nagy különbség van az állami és felekezeti tanárok és tanítók között. A fizetésbeli különbségen kívül mennyi előnyt, kedvezményt élveznek az államiak. Hogy csak egyet említsünk. kedvezményes jeggyel utaznak a vasuton, amit a felekezeti tanárok és tanítók ismételt is hiába kérelmeztek.

De talán kezd derengeni a felekezeti tanárok és tanítók fölött is. Legalább erre enged következtetni azon körülmény, hogy a választási és közoktatásügyi miniszteriumban a mai napon ez ügyben ankett van. Egyelőre ez értekezlettől, melynek, mint olvastuk, nincs definitív jellege, nem sokat várhatunk, de magában az a tény, hogy a kérdés felszínre került, örömmel tölt el

és biztat, hogy talán rövid idő alatt megoldást nyer a felekezeti tanítók és tanárok fizetésrendezésének a kérdése.

Ebben a hitünkben, reméljük, nem fogunk csalatkozni, mert közoktatásügyi tárcánk élén olyan egyén áll, aki mint egykori tanár élénk érdeklődéssel viseltetik a tanításügy iránt s bizonyára szíven is hordja a felekezeti tanárok és tanítók helyzetének javítását is.

Biró Lajos.

Az ellenzék szervezkedése Orbaiban. Kovásznán e hó 11-én d. u. 2 órakor Dr. Czeglédi Miklós ügyvéd összehívása folytán, a lakásán, az ellenzéki párt szervezése tárgyában értekezlet tartott. A gyűlésen — bár az szélesebb körben volt jelezve — kevés számban jelentek meg. Az értekezlet — értesülésünk szerint — elhatározta, hogy vasárnaponként a járás községeiben összejöveteleket rendeznek, s a politikai viszonyokkal megismertelve a népet, a pártot tömör egésszé szervezik. Ezenkívül elhatároztatott, hogy a pünkössti ünnepen a párt Kovásznára nagy népgyűlést fog összehívni.

A mozgósítás. A belgrádi lapok mind Ausztria-Magyarország mozgósításáról vezérikkeznak és felvilágosítást követelnek a mozgósítási hírek valódiságára vonatkozólag.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház a szünet utáni első ülését kedden tartotta.

Perce D. elnök bejelenti Bónis István kolozsi képviselő s gróf Károlyi Tibor halálát. Utána Polónyi Géza foglalkozott a székely tagosítás kérdésével, a mire Tisza István miniszterelnök válaszul kijelenti, hogy az erdélyi tagosításról szóló törvénytervezet készen van. Egyben azt is bejelenti a miniszterelnök, hogy a választási reformot 1905-re megakarja csinálni, hogy 1906-ban már azon az alapon legyen a választás.

Munkaprogrammot állapították meg ezután. Csütörtökön megkezdik a megyei tisztviselők s jegyzők fizetéséről szóló javaslat tárgyalását, azt követni fogják az anyakönyvi reformról, a civilistáról szóló s a beruházási javaslatok. Közben a pénzügyi bizottság tárgyalja az 1904-ik évi költségvetést.

A kereskedők tömörülése.

(X) A Kolozsvárt és Pápán lefolyt kereskedői szervezkedés országos föltűnést keltett és különböző benyomásokat idézett elő. Hallatszottak olyan hangok is, hogy ezen szervezkedések agrárellenesek és így tovább. Holott az ily agályok tulzattak. Valamint azon ellenvetés sem állhat meg, hogy a közvetítő kereskedelem, mint improduktív tevékenység, felesleges.

Pedig a kereskedelem a nemzeti élet faktoraik közt Magyarországon annál fontosabb, mert ennek a közgazdasági ágnak a fejletlenségét az ország mezőgazdasága és ipara is megsínyli. A agrár kongresszusokon is kénytelenek voltak az igazságot

elismerni!... De azért e hamis törekvések, csillogó, ietszetős jelszavak mellett utnak éresztve mégis eredménytelenné válnak, mert nálunk még a legműveltebb elemeknek is gyöngy lábon állnak a közgazdasági ismeretei.

Ily körülmények teremtek meg egy olyan szervezet szükségét, a mely felvegye a küzdelmet a téveszmék ellen. Ezért az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, Kolozsvárt is megtartotta a kerületi alakuló gyűlést, törekvésük oda irányul, hogy az igazság erejével hassanak azokra, a kik közgazdasági ügyeinkben tényezők. Egészséges irányban akarja terelni a közvélemény informálását a jövő nagy harcában. Az egyesület nem egyoldalú érdekeket akar szolgálni, hanem az egyoldaluan üldözötteket megvédeni. Nem önző módon egyesülnek partikularisztikus érdekek szolgálatára, hanem hogy a nemzeti erő egyik fontos elemét a köz javára gyakorolják. Erre a hazafias küzdelemre kell most társulnia az erdélyi kereskedelemnek is. Csoportosulni kell sorogestől az O. M. K. E. kibontott zászlója alá, a mely csak úgy arathat nemes diadalt, ha munkájában minden magyar kereskedő hazafias érzéssel és buzgó aktivitással fog részt venni.

A kereskedők tömörülése nem akarja szaporítani a létező ellentéteket, hanem inkább azok megszüntetésére, azok elsimítására fog törekedni, ami annál könnyebb, mert józan kereskedőkkel álló testületek Magyarországon nem zárkoznak el elsősorban a mezőgazdaság, ezzel karöltve az ipar nemzetfentartó voltának elismerésétől.

Az országnak elsőrendű szüksége van egy hatalmas kereskedői karra!... Csak ily hatalmas kereskedői kar képes ipart teremteni. Csak egy hatalmas kereskedői kar van hivatva arra, hogy egy országnak produktumait úgy juttassa azok kezeihez, kiknek azokra szükségük van, mint a hogy azt az ország érdekei megkövetelik. De természetesen gondoskodni kell ennek a kereskedői karnak a védelmi eszközeiről is.

Ezek tekintetében első feladat: tömörülni kell; a másik, hogy el kell távolítani a tisztességtelen kereskedelmet; a harmadik pedig, hogy a hatósági visszaélések tekintetében határozottan ki kell lépni a nyilvánosság terére ott, a hol akár az adózás, akár a fogyasztási szövetkezeteknek törvénytelen támogatása folytán, a hatósági beavatkozás következtében elpusztul a kereskedelem.

Megakadályozása a kereskedelmi fejlődésnek nem egyéb, mint megakadályozása a normális műveltség, előrehaladás és a társadalmi életben, valamint az európai nagy koncertben egy ország által elfoglalható pozíciónak. Hiszen kiterjedt kereskedelem mellett a gazdaság intenzívitása áll be. Külterjes gazdálkodás csakis iparilag és kereskedelmileg fejletlen államban van; tehát a fokozatos fejlődésnek, az előrehaladásnak útját állja az Magyarországon, aki veszedelmes tulzó agrárius elveket hirdet.

Sajnos, hogy van egy tulzó irányzat, amely hiva a kereskedelem elnyomására törő lépéseknek!... 'olott annak elnyomása vagy az elnyomására irányuló törekvés határozottan káros. Hogy van egy tulzó irányzat, a melyből ez a törekvés tapasztalható, tagadhatatlan. És így már ez okból is helyes elhatározás a kereskedők tömörülése. Védni fogják érdekeiket, a mit a létért való küzdelem is követel. Ebben nincs jogtalanság, nincs móltánytalanság s legkevésbé hadüzenet.

Ha a kereskedők részéről a mezőgazdasággal szemben elfogultság vagy rosszakarat mutatkoznék!

mi lennének az elsők, akik a legsúlyosabban elítélnék ezt a tendenciát. De azt tapasztaljuk, hogy a kereskedők a legteljesebb mértékben elismerik a mezőgazdasági érdekek védelmének elsőrangú fontosságát, elismerik a mezőgazdaság vezető szerepét s annak jogosultságát. Csak azt nem hajlandók elismerni, hogy kizárólag magának vindikálhassa az egyedül államfentartó, az egyedül mérvadó jellegét. A természetesen súlyt és befolyást, mely a mezőgazdaságot nálunk megilleti, sem kétségbevonni, sem kifogásolni nincs joga senkinek!... De hogy a kereskedelmi s ipari érdekkörök ne törekedhessenek szintén arra, hogy súlyt és befolyást biztosítsanak maguknak, hogy a nyilvánosság küzdőterén vívják meg a maguk jogos érdekeinek harcát, ezt követelni sem nem jogos, sem nem méltányos.

Mi hát nem látunk harcias indulatot a kereskedők szervezkedésében s nem találjuk helyén valónak, hogy ily irányzatok belemagyarázásával egy tiszteltetreméltó gazdasági szervezkedés diszkreditáltságok. A nemzetnek minden erőre egyaránt szüksége van. Elcsenevészní nem engedhet egyes szerveket, mert azt az egész szervezet súlyosan megérintné. Jónakarat és kölcsönös támogatás, becsületes megértése és méltánylása a jogos és a közre néző hasznos törekvéseknek, ez az egyedüli módja a gazdasági erő egyensúly fenntartásának s az erők összhangzatos működésének.

EGYESÜLETI ÉLET.

— A „Kézdivásárhelyi Kereskedő-Ifjak Társulata” közgyűléséből. —

Kézdivásárhely, ápril 11.

Érdekes, népes és lelkes hangulatu közgyűlést tartott tegnap a „Kereskedő-Ifjak Társulata,” ez az ágilis, ambiciózus egyesület, melynél — 16 évi múltja alatt — lankadást soha nem láttunk, de annál többet tapasztaltunk a lelkes, kitartó munkából, melyet nemes céljai érdekében kifejtetni igyekezett.

A közgyűlés lefolyásáról álljon itt a következő tudósításunk.

Fejér Antal, a társulat nagyérdemű elnöke távollévón, helyette Kiss Károly polgári iskolai tanár, az egyesületnek lankadatlan buzgalma, ügy-szerető alelnöke vezette a közgyűlést kiváló tapintatossággal. Szép és tartalmas megnyitó beszédét, melyet alább közlünk, a közgyűlés lelkes éljenzéssel honorálta s szóról-szóra jegyzőkönyvbe írni határozta s érdemeiért hálás köszönettel adózott.

A múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása

és hitelesítése után Vargha Vilmos, a társulatnak 10 év óta kiválóan tevékeny titkára számolt be egy terjedelmes jelentésben az egyesület 1903 ik évi munkásságáról; a csinos jelentést a közgyűlés jegyzőkönyvbe írni s nyilvánosan közölni határozta s egyben a kitűnő titkárnak egy évtíz alatt kifejtett buzgalmaért hálás elismerést nyilvánított.

A pénztári számadást, vagyoni leltárt és 1904-ik évi költségvetést mutatta be ezután Jancsó F. Lajos pénztáros. Az 1903 ik évben 1159 K. 60 fillér bevétel, 1128 K. 47 fillér kiadás volt s így pénztári egyenlegül 1904-re 188 K. 68 fillér hozott át. A társulat vagyona alapítványokban, készpénzben, könyvtár és butorokban 1903. dec. 31-én 8171 K. 13 fillért tesz. A közgyűlés a számadást elfogadta s a számvizsgáló-bizottságnak Wertán Ármán által előadott jelentése alapján Jancsó F. Lajosnak a buzgó és hűséges pénztárosnak, őszinte köszönetet nyilvánított s részére az 1903-ik évi számadás kötelezettsége alóli felmentvényt egyhangulag megadta.

Az 1904 ik évi költségvetési irányzatot mutatta be ezután a pénztáros; ezt 970 K. bevétellel, 962 K. kiadással s 8 K. felesleggel elfogadta a közgyűlés.

Ezután választmányi tagok és számadásvizsgálók választása következett. Egy tag kívánságára titkos szavazás rendeltetett el s a szavazatszedő-bizottság, Nagy Károly árvaházi igazgató elnöklével Nagy József és Horváth Lajos személyében kiküldetett. A szavazatszedő-bizottság majdnem 2 óráig működött s ekkor jelentést tett a szavazás eredményéről. Megválasztottak választmányi rendes tagoknak a következők: Alberti Albert, Wertán Bónifj. Dávid Antal, Schuller Péter, Horváth Lajos, Dávid János, Nuriány Kálmán, Bartha Gyula, Lázár László, Nagy S. Pál; póttagoknak: legifj. Dávid István, Serester Ferenc; számvizsgálóknak: Nagy L. László, Wertán Ármán és Hamar Zoltán.

Végül indítványokra került a sor s ezek elintézése után Kiss Károly elnök rövid, lelkes beszéddel éljenzések közt bezárta a közgyűlést.

Este kedélyes lakoma volt a Vigadóban a következő étlappal: 1. Belszín mártással. 2. Pulykasült. 3. Malac pelesenye. 4. Körtös kalács. 5. Gyümölcs, sajt. 6. Fekete kávé. 7. Celnai bor. A pompás vacsora Jancsó Dénesné kitűnő konyháját dicséri.

Kiss Károly elnöki megnyitó beszédét a következőkben adjuk:

Szeretett elnökünknek üzleti dolgai elintézése végett néhány napra el kellett utaznia hazulról és így ő, tisztónek teljesítésével engem bízott meg.

S midőn ezen tiszteletből kifolyólag van szerencsém kedves vendégeinket és Önöket tisztá szívvel üdvözölni, azt hiszem már napirendünknek egyéb pontjaira való tekintettel sem volna tanácsos, hogy hosszú elnöki fejtegetésekbe bocsátkozzam; holott

nagyon is érzem szükségét annak, lévén ez az utolsó közgyűlésünk tudomásom szerint.

Azonban akarom binni, hogy ok és alkalom lesz arra is, hogy 16 éves szép múlttal bíró társulatunk méltóan megörökíttessék. Kedves pályatársak! Valahányszor e kis teremben összegyűltünk, mindannyiszor ünnepet ült társulatunk, mert a kereskedői pályán működő tagoknak szép egyetértése a többféle vallású kollégák egymásiránti szeretete s a közös ügyünk t. i. a magyar kereskedelem iránti meleg érdeklődés ünneppé emelik mindig e napot s ha már más alkalommal is mindig ünnep számban ment közgyűlésünk napja, mennyivel inkább az a jelen évben, midőn a szépfejlődésnek magas fokán álló társulatunk, alig pár hónap alatt, megéri azt, hogy az idősebb társulattal egybe olvadna, mint nagy és tekintélyes társulat fog szerepelni egy magasztos cél érdekében.

Kedves pályatársak! Báró Eötvös örökbeesü művéből olvastam e jeles mondást. „A legmagasabb mit a földön elérhetünk, azon öntudat, hogy mindig magas cél után törekedünk!

A korszorú költő ez eszméje száll e társulat minden egyes tagjának lelkébe, ha küzdelmes munkunkra visszatérünk Tizenhat év munkássága oly gazdag változatokban, hogy abból ki-kí kivehetne a részt és hogy e kis társulat szellemi és anyagi ereje azon magaslattal áll, melyről helyes utiránnyal, kölcsönös egyetértéssel fokról-fokra emelkedhetik: az, az önök érdeme kedves pályatársaim, kik egyen egyen felfogva hivatásukat a kitartó munkában, egyetértő lelkesedéssel, vas szorgalommal és dicsőretre nem szoruló eredménnyel vettek mindenkör részt.

A magyar kereskedelmi osztály a haza minden részében tömörült és versenyre kelve igyekeznék megvalósítani azt, mit a békés korszak, a nemzet szellemi és anyagi erejének kifejezésénél, reánk szab. A szellemi élet nyújt világot, ad erőt minden irányban arra, hogy e feladatunkat sikeresen megoldhassuk.

Kézdivásárhelyt, a keleti Kárpátok e délkeleti határánál, mindig erős ipari és kereskedelmi küzdelem volt. Az 1128 k. hold területen fekvő kis városunk 5 ezer 700 lakosságának megélhetési alapja az ipar és kereskedelem. A vámháború következményeit nem csak az ipar, hanem a kereskedelem is mélyen érezte hazánk e véghatáránál.

A nyomasztó körülmények, a haladó kor tette hivatka fel mindnyájunkat és lépten-nyomon arra intettek, hogy a magyar kereskedelmi osztálynak törekedni kell szellemi erejét gyakorlati képzettségét azon fokra emelni, hogy a nyugati művelt államok kereskedelmével, minden irányban kiálja a versenyt s ha elérkezett az idő, vesse latba erejét és hasson

T Á R S A.

Tündérest a Vigadóban.

(A polgári leányiskola hangversenye.)

Hallottátok már az ezeregyéjszaka tündér meséjét, gyönyörködtetek már a csalogányok lélekemelő fűsleges dalában? Ha nem, úgy szombaton este a Vigadó dísztermében átélvezhettétek azt, gyönyörködhettétek csalogánydalban, amely egymás, eszményi világba varázsolja az embert, elragadja a szívet, gyönyörködteti a lelket. A költő kobza kellene, hogy méltó himnusz zenghessen e fényes, tündéri estről, mely semmiképp sem a szürke prózáiról tollára való. Tavasz, csalogánydal, fűsleges muzsika megénekzése nem a prózáiról, hanem a költőhöz illik, aki minden érzelmét méltóan, magasztosan tud kifejezni. Azért, ha gyenge prózáiról tollam csak halványon rajzolja a szombatesti, örökre emlékeztető eset, bocsássátok meg azt nekem ti, akik azt átélvezní szerencsések valátok. Kik pedig nem voltak ott képzeljétek el mindazt, mit leírok, fokozott, hatványozott mértékben.

Hét óra után valamivel, midőn a Vigadó nagy terme megtelt oly nagy és válogatott közönséggel, amilyent még a Vigadó falai nem láttak, felesendült „Az erdő alkonya” című gyönyörű dal a kiesinyeányok ajakán oly szépen, hogy mindenkit lebilin-

cselt és magával ragadott. A nyomában keletkezett tapsviharra egy újabb szép dallal felelt a kislányok tündéri kara. Ezután Rákosi Margit IV. o. tanuló szavalt el a „Melyiket adjam” című költeményt Váradi Antaltól ritka ügyességgel, és nagy precizitással. Ezt Reményi Ede mindig új „Repülj fecs-kém”-je követte Jakab Erzsike IV. o. növendék rutinírozott igen gondos és csinos zongora előadásában. Alig hangoztattak el az utolsó akkordok, kitört a tapsvihár, mire a kisasszony egy gyönyörű darabdal felelt. Nemskára Deák Mariska jelent meg a színpadon, aki a „Meglepetés” című monologot adta elő ritka ügyességgel. Ezt a növendékek által énekelt gyönyörű népdal egyveleg követte, melyet szintén megújráztak.

Ezután „A szobaleány” című kedves, kis vigjáték következett, melyet Jakab Juliska, Deák Mariska, Homonnay Laura, Welnreiter Erzsike és Jakab Erzsike adtak elő bámulatos ügyességgel. Különösen excellált Homonnay Laura, ki Dárdai birtokos személyesítette igen találóan. De nem kevesebb elismerés illeti a többi szereplőt sem, különösen Jakab Erzsikét, ki egy szobaleányt személyesített sok közvetlenséggel, és jó humorral, Welnreiter Erzsikét, ki Emil szerepébe dicsőretére mondva egészen beleélté magát, valamint Deák Mariskát, ki Katicát nagy elelenséggel porodukálta el.

E kedves, kis vigjáték után Diabelli „Szona-tája” csendült fel a zongorán, melyet Bándi Mariska és Wertán Irma játsztak négy kézre sok gyakorlottsággal, óriási tapsot aratva.

Majd az „Álföldi tavaszdal” hangzott fel, versenyre kelvén a kislányok a csalogány dallal. A tapsvihár csillapultával Vajna Erzsike jelent meg a színpadon, és elszavalt a „Akác virágok” című melodramát ritka ügyességgel, kiváló precizitással Kiss Irén kisasszony kitűnő és minden ízében finoman diszkrét zongora kísérete mellett. Ezt az énekkar által gyönyörűen előadott Hunyadi induló, majd a Czeiz Mártonné által nagy fáradsággal betanított és pompásan vezényelt „Amazon-induló” követte zene kísérettel, mely egész extasisba hozta a közönséget, s melyet épen háromszor kellett előadni a csinos jelmezekbe öltözött bájos ifjú amazonoknak, kik a következők voltak: Jakab Erzsike, Vajna Erzsike, Rákosi Margit, Deák Mariska, Homonnay Laura, Jakab Juliska, Molnár Anna, Medgyaszay Amália IV-ik, Bándi Mariska, Fejér Mariska, Wertán Irma, Simon Karola, Zakariás Olga, Szotyori Irma III-ik, Császár Katinka, Jancsó Piroksa, Weisz Sári II-ik, Hamar Anna I. osztályos növendékek.

A gyönyörű tündérestet az „Amazon harcosok” görögtűz fényével megvilágított megkapó szép élőképe fejezte be, melyben résztvettek az Amazon-indulóban szereplők s kívülük még Marti Ilona, Rápolthy Anna, Lengyel Vilma III. és Blatt Adél I. osztályos növendékek. Ezzel a minden pontjában fényesen sikerült program végét érven kevéssel 10 óra után kezdetét vette a tánc, mely nemcsak a tanuló ifjúságot ragadta magával, hanem a felnőtteket is. A kedélyes mulatság az a tanuló ifjúságnak éjfél 12

oda, hogy a magyar kereskedelem, valóban is magyar legyen.

Ha kereskedelmi törvényeink a kezdet nehézségein átvezettek, ma már mind égetőbbé vált annak reformja a fejlődő viszonyokhoz mért átalakítása. Az országos központi kereskedelmi társulat, a vidékiek közreműködésével évente több-több új eszmére, szükségletre hívja fel a kormány figyelmét, melyek kereskedelmi téren megvalósítandók. Hogy ezek közül melyikben vettünk mi is részt és minő álláspontot foglaltunk el, a titkári jelentés följegyezi, ezért arra nem terjeszkedem ki. Ezúttal a múlt év azon örvendtes eseményét, — melyet bevezető soraimban is jeleztem — említem fel, hogy végre reményünk van arra, hogy a régi kereskedő társulat kimondván csatlakozását, együttes erővel újból munkálkodhatunk azon, hogy a város kebelében a kereskedelem minden irányban céltudatosan fejlődjék, tagjai közt a kartársi szeretet nyisson utat arra, hogy magaslatos feladatát ki-ki hiven betölthesse s existenciáját biztosíthassa.

Azt hiszem, ez a mai közgyűlésünk, mint a kereskedő-íjak társulatának közgyűlése utolsó. Búcsút veszünk tehát egymástól, mint uttörő munkások, s egyesülünk mint az ígért földjére érkezett testvérek.

Igen, csak más ruhát öltünk magunkra, de a lélek ereje, a szeretet, a bizalom ugyanaz marad.

Ha netalán volnának a múltnak olyan emlékei, melyek fájó érzést keltenek lelkünkben, feledjük el azt s megtisztult szívvel, valódi benső pályatársi szeretettel fogjunk az új munkához.

A fáradhatatlan tisztikar s kiválóan annak érdemeiben gazdag elnöke, a társulat megteremtője, éltető lelke, pályatársaiért önzetlenül küzdő első tisztviselője, a lankadist nem ismerő választmány, mindnyájunk haláljára és elismerésére méltó. Fogadják e helyről csekélységem leghálásabb forró köszönését azon ohajom kapasan, hogy önzetlen nemes tettük lelje meg méltó jutalmát azon tiszta öntudatban, mit Báró Eötvös mondott.

A mi kedves pártfogóink, támogatóink, kik becses közreműködésükkel társulatunknak mindig tényt és dicsőséget szereztek, s ezek közül különösen a főgimn. tanári kara és különösen Kovács József tagtársaink és az egész érdeklődő közönség támogatasson ezután is azon szíves szeretettől, melylyel eddig is kitüntetni kegyesek voltak.

A múlt, jelen és jövő eszméi, mely gondolatokkal vonulnak el lelki szemeim előtt és azt sutogják nekem a már ezután föltre vonulónak, hogy míg ilyen gárda, mely majd egyesülve a tapasztalatokban és ismeretekben még gazdagabbakkal, tartja kezében a kereskedelem-ügy zászlóját, addig a jövő reményében kételkednünk nem szabad.

A hiszseretet szent tüze legyen világító fák-

óraig tartott, a felnőttek azonban késő éjjel is rendkívül vig hangulatban mulattak.

És most szólunk azokról, kik e gyönyörű hangversenyt megteremtették. Ezek: Balázs Márton, a leányiskola érdemes fíradhatatlan igazgatója, Czecz Mártonné zongora tanárnő, Bíró Sándor, önképzőkör vezető e'nök és Rákosi József az ének nagytehetségű tanára, kiknek oroszlánrészük van a hangverseny rendezésében, kivitelésben és fényes, örökre emlékezetes sikerében, melynek nem mindennapi voltáról tanuskodik az a páratlan nagyszámú, intelligens lelkes közönség, melyet egyfelől a tekintélyes és minden áldozatra kész két védnök: Solim Miklós kir. törvényszéki elnök és Stocker Antal kir. ügyész előkelő személyiségei, másfelől az a nemes érdeklődés hozott össze az estélyre is, mely ez iskola öt évi pályafutása óta minden évben megnyilvánult városunk és vidékének intelligenciája és polgári társadalma részéről. De minden szóval ékeesebben beszél az estély sikeréről az a kevés híján 900 korona is, mely a nemes célra: a szegény tanulók felsegítésére, befolyt.

Ez halvány képe a tündér estnek, a mely a polgári leányiskola történetének egyik legfényesebb lapját fogja sokáig képezni s melyre a fáradhatatlan rendezők, és egytől-egyik ambiciózus nagyrépők egyaránt büszkék lehetnek.

(b. 1.)

lyánk ezután is, mert csak ennek fénye tiszta és ez mutatja meg az igazi irányt, melyen haladnunk kell. A sok éveken át tanusított bizalomért hálás köszönetem nyilvánítom, ismételten ugy kedves vendégeinket, mint szeretett pályatársaimat a legszívesebben üdvözlő — a kézdívasárhelyi Kereskedő-Íjak társulatának 16-ik évi rendes közgyűlését megnyitottnak nyilvánítom.

NAPI HIREK.

— Április 11-ikét Kézdívasárhelyen az előző évekhez hasonlóan az idő is megünnepelték. A m. kir. állami hivatalok, a városbáz az iskolák, a kaszinók épületein, az ev. ref. templom tornyán nemzeti lobogók hirdették a nemzeti ünnepet, az összes hivatalokban és iskolákban szünet volt. Ezen kívül az iskolák mindeneképpen megünnepelték e napot, mint a 48-as törvények szentesítésének évfordulóját. A r. k. főgimnáziumban Zsigmond György tanár, a polgári leányiskolában Balázs Márton igazgató, a polg. fiúiskolában Baló László igazgató az állami elemi iskolákban és az iparos tanonciskolában M. Székely János igazgató intéztek az ifjúság értelmi fejlettségéhez alkalmazott hazafias szép beszédet; a tanulók hazafias dalokat énekeltek s a m. kir. áll. elemi iskolákban Jancsó Anna VI. és Szabó Gyula V. osztályos tanulók, a polgári leányiskolában Jakab Juliska és Vajna Erzsike IV. osztályos növendékek, a r. kath. főgimnáziumban Vajna Gábor III-ik osztályos tanuló, a polgári fiúiskolában Elekcs Lajos Sükös József, Balogh Antal, Bede Sándor IV. o. tanulók hazafias költeményeket szavaltak s előadták „A nemes tett jutalma” c. ifjúsági színművet.

— Két kitűnő tisztviselő ünneplése. Szent-Iványi Miklós, Háromszék vármegye köztisztviselőjében álló alispánját királyi tanácsossá való kinevezéssel dr. Antal Mihályt, a vármegye érdemes tisztviselő főorvosát, a Ferencz József-rend lovagkeresztjének adományozásával tüntette ki a Felső. Eredményes, lelkiismeretes szolgálat éveinek hosszú sorára tekintet vissza a két kitüntetett tisztviselő, akik mellett már nagyobb részben az újabb generációhoz tartozó tisztviselői kar nőtt fel a munkás, odaadó tevékenység példáját követve. A két kitüntetett főtisztviselő tiszteletére a hivataltársak és — mondhatjuk — a vármegye egész közönségét reprezentáló társaság ünnepi vacsorát rendezett április 10-én Sepsiszentgyörgy város dísztermében. Kétszázánál többen vettek részt a lakomán, a melyet Miklós Mátyás, a bérlő szolgáltatót fel izletesen. Hal, vesepecsenye, rétes és fánk tésták, sajt gyümölcscsal képezte a vacsora egyes fogásait. Az első tósztot gróf Haller János főispán mondotta, a kitüntetett üdvözlése után a szívteljes, jó királyra. A lelkesültséget keltő köszöntőt háromszoros harsány éljenzés kísérte. A vármegye tisztviselőinek nevében Vajna Miklós főjegyző mondott hatásos tósztot Szent-Iványi kir. tanácsos alispánra. Béli dr. Antal várm. aljegyző dr. Antal Mihály lovagot köszöntötte fel a tisztviselők részéről. Szent-Iványi alispán meghatóttan mondott köszönetet a szívélyes óvációért és a megjelentekre köszöntötte poharát. Ezután Ifj. Gödri Ferenc polgármester Sepsiszentgyörgy város nevében élte a városnak két kiváló polgárát a kitüntetett tisztviselőkben. Dr. Nagy Sándor, járási orvos az orvosok és gyógyszerészek nevében, dr. Antal Mihályra mondott szép tósztot. Csányi Gyula kir. tanfelügyelő a tanítók, Fejér Manó róm. kath. esperes-pébános egyházának hívei, József Lajos unit. lelkész Szent-Iványi alispán, mint az unit. egyházkerület főgondnokára, Józsa Sándor ifjefalvi lelkész egyházm. esperes hitfelei nevében üdvözlöttek az ünnepeket. Zayzon Béla áll. polg. isk. igazgató, dr. Zentai Dávid, Mihály Lajos, Csősz János tanár, Rápolti Mózes egyesületi elnök a községi és közigazgatók nevében, Kolumbán Sándor szárazajtai k.-jegyző, dr. Török Andor Kézdívasárhely város polgármestere, mondtak még hatásos tósztotokat. Tizenegy órára járt az idő, a midőn gróf Haller János főispán búcsútószttal a lakoma plenuma befejezést nyert. A társaság nagyobb része még hosszabban együtt maradt mulatságos és humorisztikus hangulatban odv az elméknek találékonyságát elmés mondásokban. Közben Kozák Dávid jó muzsikája fokozta a lelkesültséget és a jókedvet.

— A tűzoltó egyesületből. A kézdívasárhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület ápril 12-én Nagy Károly

főparancsnok vezetésével parancsnoksági ülést tartott. A megjelentek szívélyes üdvözlése után bejelentő főparancsnok, hogy alapszabályszerű jogánál fogva segédítettékké kinevezte Jánossy Dezsőt és Szabó Józsefet, a kik megjelenő, üdvözlő a parancsnokság nevében s felhívja a szokásos ünnepies fogadóalom letételére. Erre az új segédítettékek a titkár előolvasása után elmondják a fogadalmat s az összes parancsnoksági tagok kézzel a fogadják bajtársuknak őket. Ezután a tagok felszereléséről tanácskoztak a parancsnokság; elhatározta a szerelvények megvizsgálását a szertárban és a tagoknál is; a kijavíthatók kijavítandók, a hiányzókat helyett újak szerzendők, készítenők, lehetőleg helyi iparosoknál. Az új tagok beosztását osztályokba a legközelebbi gyakorlatra tűzte ki a parancsnokság. A helyi m. kir. honvéd zászlóalj parancsnokság kérésére a kis szivattyút felelősség mellett a honvédek betanítására, állandó felügyelet és gondozásra hajlandó átadni a parancsnokság s a szivattyú kezelésnek betanításával Nagy Gerő okl. tiszt és osztályparancsnokot bízta meg; ezzel szemben a honvédség a tüzeseteknél a szivattyúval mindig megjelenik s ott részt vesz az oltásban. A takarékpénztár s a kisegítő takarékpénztár igazgatóságának 25, illetve 20 korona adományért köszönetet szavazott a parancsnokság. Szász Dániel, 15 éven át buzgó egyleti tag halála felett részvétét fejezi ki a parancsnok s azután elhatározta, hogy a tagok részére olesó nyári egyenruha készítése iránt szükséges lépéseket, alkalmas szövetek beszerzését stb. Fejér Károly és Jánovits Sándor osztályparancsnokok tegyék meg. Végül pünkösöd 2-ik napjára mulatság tartását határozta el s 2 indítványt fogadott el a parancsnokság, melyen jelen voltak: Nagy Károly fő-, Kupán József és Dr. Balogh Vendel alparancsnokok, Vajna Károly titkár, Jánossy Dezső, Szabó József segédítettékek, Turóczy László szolgálatvezető, Fejér Károly, Nagy Gerő, Jánovits Sándor, Nagy József, Nagy László, Kövesdi Lőrinc, Turóczy A. Béla osztály- és szakaszparancsnokok.

— Gyász-emlékünnep. A kézdívasárhelyi ev. ref. egyház temetőjében, közös sirban nyugszanak: Molnár Dávid, Dánó Ferenc és Simó József tanítók. Halás tanítványainak kegyeletes adományából egy szép márvány-sírkő állítatott. Az emlékkő felállítására alkalmából f. évi április hó 16-án szombaton délután fél 3 órakor a temetőben a sirnál gyászünnepe lesz, mely alkalommal Szabó Jenő ev. ref. lelkész alkalmi gyászbeszédet fog tartani, a ref. egyházi dalkör pedig Nagy Gerő vezetésével gyászadalokat énekelésével fog közreműködni. Ez uton is kérjük a halás tanítványokat, e város polgárságát, kiknek nagy része az ismereteket nevezett tanítóktól nyerte, kérjük a tanítás foglalkozó tanítókat, tanítónőket és tanárokat, hogy e gyászünnepeken minél számossabban jelenjenek meg.

— Kaszinóink választmányából. A kézdívasárhelyi kaszinó ápril 11-én Fejér Károly kir. járásbíró elnöklésével vál. ülést tartott. Főbb tárgyai a következők voltak. Jegyzőkönyv hitelesítés után a márc. 15-iki ünnepély rendező-bizottság tett jelentést az ünnepélyről. A befolyt 108 korona jövedelem a Kossuth-szobor alaphoz csatoltatik. A közönséghez felhívás bocsátatik ki a szabadság-szobor alapnak a Kossuth-szobor alaphoz csatolása tárgyában. Új tagokul felvette a választmány Turóczy Ferenc nyug. honvéd századost és László Ernő joggyakorokot. Indítvány folytán elhatározta a választmány hogy a „Székelyföld” egész évfolyamait bekötetis könyvtárban jövőben állandóan elhelyezi. Folyó ügyek tárgyalásával ért véget az ülés.

— Halálozás. Tóth Mihály kézdívasárhelyi földbirtokos életének 42-ik évében, folyó hó 7-én súlyos szenvedés következtében meghalt s múlt vasárnap délután temették el nagy részvéttel a ref. temetőben levő családi sírboltba.

— Gimnáziumi éremgyűjtemény. E címen Bíró Lajos tanár, lapunk munkatársa cikket írt egyik közlelőbbi számunkban. A cikk eredménye, mint értesülünk, meg is van, mert a tanulók már igen sok régi pénzt szolgáltatottak Koch Sándor h. igazgató kezéhez. Miután a szülők és tanügybarátok köréből sokan tudakozódtak afelől, hogy az érmeiken kívül más régiségek elfogadhatnak-e, il'etékes helyről nyert értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy igenis minden régiség, aminek történelmi becsé és értéke van, a leghálásabb köszönettel vétetik, mert nem kizárólag éremgyűjteményt, hanem általában régiséggyűjteményt szándékoznak létesíteni.

Hirdetések.

PAPP SAMU

műkertész, a Kertészeti Közlöny szerkesztője
ARAD, Török Gábor u. 20. sz.

Szállít: nagy virágu ár-
vaseskát, Boglár telt virágu
s áza 1 frt. Alternán téra
100 drb 1 frt 50 kr.
Továbbá mindenféle vete-
mény és virág-palántákat,
korai csemege és főzelék
féléket **mérsékelt napi**
***** árakban.*****

Tessék árjegyzéket kérni.

56. 2-5

Szám 482—904

Pályázati hirdetés.

Lemhényben létesített nyári men-
dékház

vezetői állásra

pályázatot hirdetek s felhívom mind-
azokat, a kik ezen 160 (egyszázhat-
van) korona javadalmazással egybe-
kötött állást elfoglalni hajlandók,
kellőleg felszerelt kényvnyüket folyó
év május hó 15-ig h szám adják be.

Oklevéllel bíró nők előnyben ré-
szesülnek.

A szorgalmi idő kezdődik 1904. év
június hó 15-én és tart szeptember
hó 1-ig.

Kelt Lemhényben, 1904. április 9.

Szánthó Károly,

(59. 1—2.)

körjegyző.

Sz. 235—1904. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó a
1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmé-
ben ezennel közhirrre teszi, hogy a kéz-
divásárhelyi kir. járásbíró 1903. évi
V. 764/a. számú végzése következtében
Dr. Herepei Iván kézd. vásárhelyi
ügyvéd által képviselt Adler L. Ja-
kab és testvére brassói cég javára,
Kovács Károly dálnoki lakos ellen
1270 korona s járuléka erejéig 1904.
évi október hó 20-ik napján fogana-
tosított kielégítési végrehajtás után
lefoglalt és 2160 koronára becsült kö-
vetkező ingóságok, u. m.: lovak
nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir.
járásbíró 1903. évi V. 764/a. számú
végzése folytán 1270 K. — f. tőkekő-
vetelés, ennek 1903. évi július hó 17
napjától járó 6% kamatai, 1/3% vál-
tódíj és eddig összesen 131 K. 86 f.
bíróilag már megállapított költségek
erejéig, Dálnok község házában eset-
leg a helyszínen leendő eszközölésre,
1904. évi április hó 20 ik napjának
d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és

ahhoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok ezen árverésen az
1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmé-
ben köszpónzfizetés mellett, a log-
többet ígérőnek szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingosá-

gokat mások is le- és felülfoglaltatták
s azokra kielégítési jogot nyertek
volna, ezen árverés az 1881. évi LX.
t. c. 120. §. értelmében ezek javára is
elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1904. évi április
hó 9. napján.

Manya Ágoston,

kir. bírósági végrehajtó.

(58. 1—1)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint köz-
ségi előljáróságok részére **ugy készpénzért, mint
resztletfizetésre** kapható

butorraktáromban

Kézd. vásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és
hálószoba berendezés, ruha- és éjszakai szekrény, szalon-
és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény,
továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány,
garnitúra, matracz, fali és toaletti tükör, nád- és
préselt ületű hajlított szék, ablak garnis, stb. me-
lyeket a jelenleg ujonnan berendezett ASZTALOS
MŰHELYEMBEN kitűnő száraz anyagból saját
felügyeletem alatt készítették s olcsó árak mellett
beesutok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,

butorraktáros.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Üveg és porcellán raktár!

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönség tudomására hozni, hogy **három első rendű
magyar gyártól** szerződésileg egyedüli elárusításom és szoros számlára

központi raktárom

van, **Háromszek és Csikmegyék** részére külön képviselőt, és pedig:

1. A bükszádi üveggyár telepekről

a nagyban bevásárló közönség részére.

2. A pozsony-ligetfalvi „Szecesszió“

felett rendkívül fontos s figyelemre méltó az Országos hivatalos vizsgálati állomásokon eszközölt viz-
gálatok alapján nyert bizonyítékok, hogy a „Szecesszió“ szürkére zománczott edényeműek nem-
csak, hogy a törvényes előírásoknak megfelel, hanem az edények zománc máza jóval azon felül, az
előírtnál még sokkal erősebb savak ellenében is ellentálló képességgel bír, mely szerint az egészségre
legkevésbé se ártalmas. Bebizonyult más gyármánynál, hogy a kék és színes edényekhez az olcsóbb,
de ártalmas antimonoxidot, míg ellenben a „Szecesszió“ szürkén zománczott edény áruai a minden-
esetre jóval drágább cinnoxid használata mellett hozatnak forgalomba.

3. A „Szandrik“ ezüst és alpaccaezüst gyár,

mely gyártmányból raktáron tartok alpacca és alpaccaezüst evőeszközö-
ket, alpaccaezüst cukor és cukorpor szelencéket, különféle disz- és használati tárgyakat, kávéházi és
vendéglői felszereléseket, mely gyártmány ezüstözéseért minden egyes darabért **20 évig jótállok**.

Mivel ezen magyar gyár más gyárosoknál olcsóbb is, de főként megbízhatóságra minden eddigi gyártmányokon felül
áll, s így különösen az áru minőségével, jószágával versenyez, azt bárkinek is jó lélekkel ajánlhatom.

Fentvezett áruk, gyári áron egyedül nálam kaphatók. Minden más gyártmányu külföldi china ezüst árut végkép
kiárulok, s azokat saját beszerzési áron becsátok rendelkezésre.

Midőn eddigi szíves bizalmukért ezuton köszönetet mondok, kérve a mélyen tisztelt vevőközönséget becses bizalmával
ezután is megtisztelni, biztosítom, mint a szakmához értő kereskedő, főtőrekvésem mindég oda irányul, hogy ne csak áráimmal,
de ki áltépk az áru minőségével mélyen tisztelt vevőim pártfogását kiérdemeljem.

**Ajanlom dus választéku raktárom porcellán, tükörök, diszműáru, gyermekjáték és konyha
berendezési tárgyakból.**

Kérve szíves pártfogásukat

kiváló tisztelettel:

JANCSÓ GYULA.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Alpacca ezüst áruk 20 évi jótállás mellett.

Magyar gyártm anyok
gyári áron!

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézd. vásárhelyt.